

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра управління і фінансово-економічної безпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

« ____ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВА»

Рівень освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітня програма: Фінанси і кредит

Мова навчання: українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансова санація підприємства» для здобувачів вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа і страхування.

« » _____ 2021 року. – 9 с.

Розробник: Ю.О.Коваленко, доцент, професор кафедри управління і фінансово-економічної безпеки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління і фінансово-економічної безпеки

Протокол № ____ від « » _____ 2021 р.

Завідувачка кафедри управління і фінансово-економічної безпеки

_____ О. Ю. Попова

« » _____ 2021 р.

Схвалено Науково-методичною комісією галузі знань 07 Управління і адміністрування

Протокол № ____ від « » _____ 2021 р.

« » _____ 2021 р. Голова _____ (Ляшок Я.О.)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	10	7
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі	300	210
лекції:	48	8
практичні заняття:	48	4
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	-	-
самостійна робота:	204	198
Форма підсумкового контролю	Екзамен	
Дисципліну викладають	Викладач: Коваленко Юлія Олександрівна https://donntu.edu.ua/fem/ufeb/yuliia.kovalenko@donntu.edu.ua	

Передумови для навчання дисципліни:

перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: «Економіка підприємства», «Економіка і організація малого бізнесу», «Інвестування», «Фінансовий аналіз», «Аналіз господарської діяльності», «Управління витратами»

перелік раніше здобутих результатів навчання: знати: сутність та необхідність фінансової санації підприємств. основні джерела фінансування санації суб'єктів підприємництва, економіко-правові аспекти санації суб'єктів господарювання, порядок проведення реструктуризації підприємства, методики проведення санаційного аудиту, економічний зміст та методи санації балансу.

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

вивчення основ фінансової санації та механізму оцінки санаційної спроможності, правил фінансування санації та реструктуризації підприємств, економіко-правових аспектів банкрутства та ліквідації підприємств різних форм власності та видів діяльності.

Компетентності:

Загальні

ЗК1 Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

ЗК2 Здатність аналізувати фінансову і монетарну політику та обґрунтовувати напрями їх удосконалення; здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

ЗК3 Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування; здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

ЗК5 Здатність використовувати положення і методи дослідження інших наук для розв'язання професійних та наукових задач у сфері фінансів, банківської справи та страхування;

ЗК6 Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування; оцінювати сучасний стан фінансів, банківської справи та страхування і приймати обґрунтовані рішення;

ЗК7 Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами;

ЗК8 Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання;

ЗК9 Обґрунтувати управлінські рішення у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність;

ЗК10 Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

Фахові

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки підприємства за допомогою інструментарію мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (фінанси суб'єктів господарювання).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансів суб'єктів господарювання.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності у сфері фінансової санації

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансів суб'єктів господарювання.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

3.Очікувані результати навчання

Формуються у відповідності до поставленої мети навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність та необхідність фінансової санації підприємств;
- основні джерела фінансування санації суб'єктів підприємництва;
- економіко-правові аспекти санації суб'єктів господарювання;
- порядок проведення реструктуризації підприємства;
- методики проведення санаційного аудиту;
- економічний зміст та методи санації балансу;

вміти:

- діагностувати кризові явища на підприємстві;
- розробляти план санації;
- проводити санаційний аудит та оцінювати санаційну спроможність підприємства;
- розробляти умови фінансування санації;
- застосовувати механізми проведення санаційної реструктуризації та реорганізації суб'єктів господарювання;
- реалізувати процедури банкрутства та ліквідації підприємств.

4.Засоби діагностики результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- теоретичні та практичні завдання;
- розрахункові роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових занять;

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті як перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи так і оцінювання виконання відповідних робіт. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань студентів визначаються відповідно до розподілу балів за темами навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться як семестровий при проведенні іспиту з навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання формують порядок оцінювання під час поточного контролю (за результатами практичних занять та виконання індивідуальних або групових завдань) та підсумкового контролю.

Форма навчання	Пр. 1	Пр. 2	Пр. 3	Пр. 4	Пр. 5	Пр. 6	Пр. 7	Пр. 8	Поточний контроль	екзамен	Максимальний бал
Денна	5	5	5	5	5	5	5	5	40	60	100
	3	3	3	3	3	3	3	3	24		
Заочна		10		10		10		10	40		
		6		6		6		6	24		

Примітки:

- 1) Пр1, Пр2 і т.д. практичні роботи;
- 2) У числівнику максимальний бал – при своєчасному та правильному виконанні, у знаменнику – мінімальний (при правильному, але несвоєчасному виконанні)

В цьому розділі наводиться також система оцінювання з урахуванням вимог Положення про організацію освітнього процесу.

Курсова робота оцінюється за 100-бальною шкалою та чотирибальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Відповідність між шкалами встановлюється наступним чином.

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для курсової роботи
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Результати підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та чотирибальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Відповідність між шкалами встановлюється наступним чином.

Оцінка	
За 100-бальною шкалою	Для екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Основні теми дисципліни

Тема 1. Фінансова санація підприємства: сутність, механізм управління
Тема 2. Планування фінансового оздоровлення підприємства
Тема 3. Економічний механізм санації балансу
Тема 4. Економічний механізм санації балансу
Тема 5. Внутрішні фінансові джерела санації балансу
Тема 6. Зовнішні фінансові джерела санації балансу
Тема 7. Контролінг у системі управління фінансовою санацією підприємства
Тема 8. Методологічні заходи санаційного аудиту
Тема 9. Форми, правила та умови фінансування санації підприємства
Тема 10. Санаційна реструктуризація підприємства
Тема 11. Державна фінансова підтримка санації підприємства
Тема 12. Оцінювання вартості майна підприємства
Тема 13. Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства
Тема 14. Санація суб'єктів господарювання з урахуванням сфери діяльності
Тема 15. Особливості санації, банкрутства та ліквідації комерційних банків
Тема 16. Стратегічні заходи управління неплатоспроможними підприємствами

6.2. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Тема 1. Фінансова санація підприємства: сутність, механізм управління	3	2
2	Тема 2. Планування фінансового оздоровлення підприємства	3	
3	Тема 3. Економічний механізм санації балансу	3	
4	Тема 4. Економічний механізм санації балансу	3	2
5	Тема 5. Внутрішні фінансові джерела санації балансу	3	
6	Тема 6. Зовнішні фінансові джерела санації балансу	3	
7	Тема 7. Контролінг у системі управління фінансовою санацією підприємства	3	2
8	Тема 8. Методологічні заходи санаційного аудиту	3	
9	Тема 9. Форми, правила та умови фінансування санації підприємства	3	
10	Тема 10. Санаційна реструктуризація підприємства	3	2
11	Тема 11. Державна фінансова підтримка санації підприємства	3	
12	Тема 12. Оцінювання вартості майна підприємства	3	
13	Тема 13. Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	3	
14	Тема 14. Санація суб'єктів господарювання з урахуванням сфери діяльності	3	
15	Тема 15. Особливості санації, банкрутства та ліквідації комерційних банків	3	
16	Тема 16. Стратегічні заходи управління неплатоспроможними підприємствами	3	
		48	8

6.3. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Тема 1. Фінансова санація підприємства: сутність, механізм управління	13	12
2	Тема 2. Планування фінансового оздоровлення підприємства	12	13
3	Тема 3. Економічний механізм санації балансу	13	12
4	Тема 4. Економічний механізм санації балансу	12	13
5	Тема 5. Внутрішні фінансові джерела санації балансу	12	12
6	Тема 6. Зовнішні фінансові джерела санації балансу	13	12
7	Тема 7. Контролінг у системі управління фінансовою санацією підприємства	13	12
8	Тема 8. Методологічні заходи санаційного аудиту	13	13
9	Тема 9. Форми, правила та умови фінансування санації підприємства	12	12
10	Тема 10. Санаційна реструктуризація підприємства	13	12
11	Тема 11. Державна фінансова підтримка санації підприємства	12	12
12	Тема 12. Оцінювання вартості майна підприємства	13	13
13	Тема 13. Економіко-правові аспекти санації, банкрутства та ліквідації підприємства	12	12
14	Тема 14. Санація суб'єктів господарювання з урахуванням сфери діяльності	12	13
15	Тема 15. Особливості санації, банкрутства та ліквідації комерційних банків	13	12
16	Тема 16. Стратегічні заходи управління неплатоспроможними підприємствами	12	13
Усього годин		204	198

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Передбачено виконання курсової роботи

Тематика курсових робіт

1. Економічний механізм санації підприємства.
2. Контролінг та його роль у виході підприємства з фінансової кризи.
3. Аналіз платоспроможності підприємства і шляхи її зміцнення.
4. Антикризове фінансове управління підприємством.
5. Аудит фінансово-господарської діяльності при реорганізації підприємства.
6. Аналіз і управління фінансовою стійкістю підприємства в ринкових умовах.
7. Фінансова санація підприємства.
8. Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення.
9. Критерії оцінювання ефективності санації та розрахунок ефективності санації.
10. Внутрішні джерела відновлення платоспроможності підприємства.

11. Реорганізація як засіб реструктуризації підприємства.
12. Економіко-правові аспекти оздоровлення підприємства.
13. Методи і форми державної фінансової підтримки санації підприємства.
14. Організація управління фінансовою санацією підприємства.
15. Планування фінансової санації підприємства.
16. Оцінка потенціалу відновлення платоспроможності (санаційної спроможності) підприємства.
17. Бюджетування як інструмент оперативного контролінгу.
18. Реінжиніринг і його роль у фінансовому оздоровленні підприємства.
19. Система показників-індикаторів фінансової кризи.
20. Регіональні аспекти формування фінансового механізму санації підприємств.
21. Експертні методи оцінки кризового стану та загрози банкрутства підприємства.
22. Банкрутство та санація страховиків.
23. Особливості санації комерційних банків.
24. Особливості банкрутства та ліквідації комерційних банків.
25. Методи прогнозування банкрутства

7. Література

7.1 Основна

1. Боронос В. Г. Управління фінансовою санацією підприємств : підручник / В. Г. Боронос, І. Й. Плікус. – Суми: Сумський державний університет, 2014. – 457 с.
2. Зеліско І.М. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. / І.М. Зеліско. – К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2015. – 320с
3. Теорія фінансів: підруч. / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 572 с.
4. Фінанси: навч. посіб. в 2-х частинах / В.Г. Баранова, І.С. Волохова, В.П. Хомутенко та ін.; за заг. ред. В.Г. Баранової. – Одеса: Атлант, 2015. – Ч.1. – 344 с.; Ч.2. – 309 с.
5. Фінанси: підруч. / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – К.: Видавництво Ліра-К, 2017. – 720 с.
6. Ярошевич Н.Б. Фінанси: навч. посіб. / Н.Б.Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар. – Львів: Видавництво «Простір-М», 2018. – 298 с.

7.2.Допоміжна

1. Гаврильченко О. В. Сучасні інструменти антикризового управління підприємством / О. В. Гаврильченко // Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Харків, 24–25 березня 2016 року. – Х. : Вид-во «НТМТ», 2016. – С. 39–40
2. Долбнєва Д. В. Значення санаційного аудиту в системі антикризового управління підприємством / Д. В. Долбнєва // Економічний аналіз. – 2015. – Том 21. – № 2. – С. 75-80.
3. Костецький В. В. Особливості здійснення фінансового оздоровлення підприємства / В.В. Костецький // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет. – 2016. – Том 26. – № 1. – С. 50-57.
4. Кремень О.І. Фінанси: навч. посіб. / О.І. Кремень, В.М. Кремень. – К.: Центр учбової літератури, 2017. – 412 с.
5. Савчук Д. Г. Антикризовий фінансовий контролінг на підприємстві: дис. канд. екон. наук : 08.00.08 / Д. Г. Савчук. – Тернопіль : ТНЕУ, 2015. – 201 с.
6. Самарцева А. Є. Контролінг в антикризовому управлінні / А. Є. Самарцева // Молодий вчений. – 2016. – № 4. – С. 173-177.

7.3. Методична

1. Антоненко В.М., Придятько Е.М. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Фінансова санація підприємства» для студентів всіх форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування Режим доступу: <http://ea.donntu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/32323>

8.Інформаційні ресурси

2. Андрущак Є.М., Біленька В.А. Фінансова санація як спосіб запобігання банкрутству підприємств. [Електронне видання]. Режим доступу: <http://www.molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/9/102.pdf>

3. Кулікова Л.В. Виявлення фінансової кризи та санація на підприємстві. [Електронне видання]. Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Kulikova-L.-V..pdf>

4. Коваленко В.В., Ситник М.А. Антикризове управління у забезпеченні фінансової стійкості підприємств. [Електронне видання]. Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Kovalenko-V.-V.-3.pdf>

5. Рудика В.І., Зьома О.Д. економічна сутність поняття «банкрутство»: причини виникнення та наслідки на підприємстві. Електронне видання]. Режим доступу: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Rudika-V.-I.-1.pdf>